

HONISMERETI BIBLIOGRÁFIA

Ábrahám Zoltán: Magyarok a nagyvilágba. (Beszélgetések a megmaradásról.) Székelyudvarhely, Ablak K., 1995. 154 old.

Áldás, békesség. Emlékek Gyula és környéke reformátusságának életéből. Kiállítási katalógus. Gyula, Erkel Ferenc Múzeum, Dürer terem 1995. szeptember 24.-1996. január 21. Szeghalom, Sárreai Múzeum, 1996. január 28.-1996. április 14. Szerk. *Havassy Péter.* Gyula, 1995. 65 old. 12 t.

Aniszi Kálmán: Tanúságtevők. Kolozsvár, NIS K., 1995. 107 old.

A tartalomból: Fábrián Ernő: Ahol nincs szabadság, ott haza sincs. *Székely János:* Felkészülés. *Benkő Samu:* Csak a múltunkkal vagyunk egész. *Gáll Ernő:* Szellemi önéletrajzunkról. *Cs. Gyimesi Éva:* Honvágy a hazában. *Péntek János:* Anyanyelvi szorongások. *Gaal György:* Az iskolák felette szükséges voltáról. *Tőkés László:* Mint hajdan a gályarabok. *Kötő József:* Újraépíteni, amit leromboltak. *Kovács András:* Erdély múltját pusztulva őrző emlékek. *Katona Ádám:* A jövő csakis az önmendelkezés.

Aniszi Kálmán: Forgószélben. (Esszék, jegyzetek, interjúk) Ungvár-Budapest, Intermix K., 1994. 327 old.

Bagu Balázs, Szakáll Mihály: A szabadság nemzetőrei. Vidékünk nemzetiségének történetéből. (1848-1849.) Ungvár-Budapest, Intermix K., 1994. 165 old.

Benkő Gyula, Fábrián Ernő: Kovászna. Kiad. Kovászna Városi Művelődési Ház. Kovászna, Trisedes Press, 1995. 105 old.

Bihari Napló Kalendárium 1996. Szerk. *Szűcs László, Czele Júlia et al.* Nagyvárad, BN K., 1995. 223 old. *Benne:* Megyejáró rovat: Émmellék, Berettyó-vidék, Hegyköz, Várad környéke, Sebes-Körös-völgy, Fekete-Körös-völgy, Dél-Bihar településeinek rövid ismertetése.

Császár László: Jászárokszállás, Jász

szentandrás. Műemlékek. Bp. Kartográfiai Váll. 1992. 16 old. (*Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára, 427.*)

Cseh János: Kengyel- Baghy-homok. Az 1990-1991. évi régészeti munkálatok naplója. Szolnok, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Igazgatósága. 177 old. (*Tiszai Téka, 4-5.*)

Cserey Zoltán, József Álmos: Fürdőélet Háromszéken. Viata Balneara in Trei Scauna. Sepsiszentgyörgy, 1995. 172 old. 2 t. (*Székely Nemzeti Múzeumi füzetek, 2. sorozat. 2. sz.*)

Csernus Gyuláné: A marfűi olvasókör 10 éves működésének tapasztalatai 1979-1988-ig. Martfű, Városi Könyvtár, 1991. 11 old. Gépirat.

Csikszereda. Miercurea Ciuc, Szeklerburg. Térkép. Csikszereda, Pro Print Rt. 1995.

Demény-Dittel Lajos: Helytörténeti tanulmányok Hatvan múltjából. Válogatás a szerző helytörténeti-, műemléki-, városképleírásai cikkeiből. Hatvan 1995. Magánkiadás. 172 old.

A dunakeszi Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola évkönyve 1994/95. tanév. Szerk. *Kovács Tiborné.* Dunakeszi, 1995. 86 old.

Ellenpróbák. A szlovák-magyar viszony vizsgálata szociológiai és pszichológiai módszerekkel Szlovákiában. Írták: *Bordás Sándor, Pavol Fric, Katarina Haidova et al.* Pozsony-Dunaszerdahely, Nap K., 1995. 249 old.

Európa közepén. Írta és szerk. *Kosztolnik Béla, Nyári Katalin, Veres-egyházi Károly.* Szolnok, Gradual Bt. 18 old.

Fazekas Mihály: Karcag népi táplálkozása. Debrecen, KLTE. 1994. 135 old. (*Folklor és etnográfia, 80.*)

Fegyvernek közművelődésének fejlődése 1945-1975-ig. Összeáll. *Márkus Lászlóné.* Debrecen, Debreceni Tanítóképző Főiskola, 1977. 81 old. Gépirat. Szakdolgozat.

Fodor István Ferenc: Jászsájkóhalma rövid története. Jászberény, Verzál-Print ny. 1994. 10 old.

Frisnyák Sándor: Tájak és tevékenységi formák. (Földrajzi tanulmányok.) Kiad. a Bessenyei György Tanárképző Főiskola Földrajzi Tanszéke. Miskolc-Nyíregyháza, 1995. 287 old. (*Észak- és Kelet-Magyarországi Földrajzi évkönyv, 2.*)

Gacsári Kiss Sándor: A szolnoki Vártemplom emlékkönyve. Szolnok, Versegly ny. 1994. 110 old.

Gergely Ibolya: Ditró (Ditrau) helynevei. Kiad. az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport. Bp. 1994. 23 old. (*Magyar névtani dolgozatok, 128.*)

Györfly Lajos: Kováts Mihály ezredes. Karcag városi fejlődésének történetéből. Karcag, Kováts Mihály Bt. 1991. 4 old. (*Szolnoki Damjanich Múzeum közleményei.*) Különlenyomat.

Hajdú Farkas-Zoltán: Csíki kaláka. Csíkszereda, Pro-Print K., 1995. 174 old. (*Krónika könyvek.*)

Halász Péter: Külsőrekecsin helynevei. (Fundu Răciciumi.) Kiad. az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport. Bp. 1994. 46 old. (*Magyar névtani dolgozatok, 139.*)

Halász Péter: Lábnyik (Vladnic) helynevei. Kiad. az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport. Bp. 1994. 38 old. (*Magyar névtani dolgozatok, 130.*)

Herbert János: Jászárokszállás nagyközség monográfiája. Hasonmás kiad. Kiad. a Jászsági Alapítvány. Bp. 1991. 20 old.

Herczeg Mihály: A gróf Károlyi család hódmezővásárhelyi uradalma a 19-20. században. Kiad. a Móra Ferenc Múzeum. Szeged, 1994. 222 old.

Herskó Mózes: A nagykunsági zsidók településtörténete és demográfiája. Karcag, 1991. Karcagi Izraelira Hitközség, 124 old. Gépirat.

Hints Miklós: Mezőségi magyar falvak helynevei. Kiad. az ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport. Bp. 1993. 72 old. (*Magyar névtani dolgozatok, 121.*)

Jászfényszaru. A legrégebb időktől napjainkig. Szerk. Sugár Istvánné. 2. átd. kiad. Jászfényszaru, Városi Önkormányzat, 1994. 59 old.

Jász-Nagykun-Szolnok megye földrajzi nevei. Jászberény, Tanítóképző Főiskola. 5.köt. Tiszazug. Kunszentmárton., Városi Önkormányzat, 1994. 178 old.

Kalapis Zoltán: Betűk és képek. Művelődéstörténeti írások. Újvidék, Fórum K., 1992. 158 old.

Kalapis Zoltán: A magyar szó fél évszázada. Adalékok a jugoszláviai magyar napilap történetéhez. Újvidék, Magyar Szó, Fórum. 1994. 189 old.

Kalapis Zoltán: Régi vízivilág a Bácskában és Bánátban. Újvidék. Fórum K., 1993. 160 old.

Kalapis Zoltán: Történelem a föld alatt. (948-1848.) Újvidék, Fórum K., 1995. 222 old.

Kanta Gyula: Jajkiáltás magyar hazánkért. Karcag, 1994. 146 old.

Karcag szülőtte, Amerika hőse. Kiad. a Kováts Mihály Baráti Társaság. Karcag, 1991. 4 old. ill. Kiállítási katalógus.

Karcagi kincses kalendárium. 1995. Szerk. Daróczy Erzsébet. Karcag, Déryné Műv. és Ifjúsági Közp. 1994. 304 old.

Katona Gyula: A tiszaföldvári Református Egyházközség története. Túrkeve, BÁRUK műhely, 1994. 102 old.

Keresztyén Balázs: Irodalmi barangolások a Kárpátok alján. Ungvár-Budapest, Intermix K., 1993. 279 old. (*Kárpátaljai Magyar Könyvek, 19.*)

Kiss József: A Pesti Invalidus Ház jászkunsági földesurassága 1731-1745. Bp. Akad. K., 1992. 267 old. (*Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat, 114.*)

Kosza Nagy István: Csíkszereda. Miercurea Ciuc. Szeklerburg. Csíkszereda, Pro Print K., 1995. 169 old.

Kövesdi Kiss Ferenc: Még szólnak a harangok. Kiad. a Magyar Református Presbiteri Szövetség. Bp. 1995. 103 old.

A lelki otthonteremtés szolgálatában a budapesti Székely Kör. 1988-1994. Kiad. a Budapesti Székely Kör. Bp. 1994. 82 old.

Madaras László: Das awarenzeitliche Graberfeld von Jászapáti. Debrecen-Bp. KLTE. 1994. 256 old. (*Das awarische corpus. Avar corpus füzetek, 2.*)

Makkay János: A magyarság keletkezése. 2. átd. bőv. kiad. Szolnok, Damjanich J. Múzeum, 1994. 231 old. (*A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Közleményei*, 48.)

Martin Nagy Emilia: Date etnografice despre romanii din Ungaria. (Adatok a magyarországi románok néprajzáról) Kiad. a Magyar Művelődési Intézet Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Osztálya. Gyula, 1995. 63 old. (*A magyarországi románok kulturális értéke*, 1.)

Méri Géza: A jászárokszállási színjátás története. – Fekete László: Egy palóc szép emlékei a Jászságról. Jászárokszállás, Népfőiskolai Társaság, 1994. 100 old.

Misóczki Lajos: Gyöngyös. A Vármegegház. Kiad. a TMK Egyesület. Bp. 1995. 16 old. (*Tájak-korok-múzeumok kis-könyvtára*, 517.)

Molnár Dénes: Gyepűvárak, 1. Nándorfehérvár. Fametszetgyűjtemény album. Marosvásárhely, 1994. 12 t.

Molnár Dénes: Gyepűvárak, 2. Barcarozsnyó. Fametszetgyűjtemény album. Marosvásárhely, 1994. 12 t.

Nagyrábéi Falukönyv, 2. Kiad. a Nagyrábéi Baráti Kör és Egyesület és Nagyrábéi Nagyközség Önkormányzata. Debrecen, Csokonai K., 1995. 131 old.

A tartalomról: Gyenge Zsigmond: A nagyrábéi református templom története. Török Benjámin: Hogyan csépeztünk a 30-as években. Parti Sándorné: Népi mondások. Nagy Károlyné: Dolgozott egy fazekasmester Nagyrábén. Óri József: Lakodalmas szokások Nagyrábén. Gyarmati Imre: Falunk temetkezési szokásai.

Nyelvünk és kultúránk 1994. 1994. június-1995. június 91-92. Az Anyanyelvi Konferencia- A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága folyóirata. Szerk. biz. elnöke: Pomogáts Béla. 108 old.

A tartalomról: Dobos László: Nyelvben él a nemzet. Beke György: Nyelv és iskola. Pomogáts Béla: Magyarok között a nagyvilágban. Graf Rezső: Lőrincze Lajos emlékezete. Beke György: Az utolsó kolozsvári magyar főkonzul. Cseke Péter: Magyar népfőiskolai kezdeményezések Erdélyben. Szende Aladár: Hogyan

beszéltek a magyarok a középkorban. Szabó T. Ádám: Erdély magyarsága és Suomi. Domokos János: Mariazell kegytemplomát Nagy Lajos királyunk alapította. Thinsz Géza: Svédmagyaros. Beke György: Az anyanyelv a nemzet összetartó ereje. Faragó József: Arany János és Kriza János a népmesegyűjtés módszeréről. Kántor Lajos: Anyanyelven konferenciáztunk. Gömöri György: Naponta nyelvet. Pomogáts Béla: Cassovia. Palásti Zsuzsa: Magyar tankönyvek Franciaországban. Nemes Nagy Ágnes: A formátlan. Varnyú Ilona: Magyartanítás a Vajdaságban. Miska János: A magyarságismeret terjedése.

Oppidum. Csongrád 1995. A csongrádi Városi Levéltár kiadványa. Szerk. Georgiádes Ildikó, Sebestyén István. Csongrád, 1995. 83 old.

A tartalomról: Erdélyi Péter: Országgyűlési képviselői-választás Csongrádon 1935-ben. Sebestyén István: Csongrád közigazgatási jogállásának változásai 1849-1923-ban. Gát László: 1848-49-es emlékséta Csongrádon. Dudás Lajos: Csongrád köztéri emléksobrai. Erdélyi Dóra: Csongrád díszpolgára, Kossuth Lajos. Katona Imre: A magyar-délszláv együttélés emlékei a csongrádi népnyelvben. Szűcs Judit: Női inventáriumok és a társadalom rétegződése. Labádi Lajos: Csongrád a szentesi lapokban. Német József: Ilyen vagyok. Részletek egy vizsgálatszemlékezésből.

Othon és itthon. Beszélgetések nyugati magyarokkal. Az interjúkat készítette: Éger György. Bevezetőt írta: Pomogáts Béla. Szerkesztette: Csapody Miklós. Bp. Anonymus K., 1995. 160 old.

Ötvös László: Szabadságharc-kori emlékek Kunmadarason. Néprajzi és irodalmi kiállítás megnyitásának emlékére. Karcag, Cumania Bt. 1994. 29 old.

Ötvös László: Szeretetszövetség és szeretetszolgálat. Kiss Ferenc és Juhász Zsófia munkássága. Karcag, Cumania Bt. 1994. 59 old. (Református diakónia, 1.)

Palkó Attila: Magyaró. Egy felsőmarosmenti falu évszázada. Bukarest, Kriterion, 1995. 188 old.

Pálóczi Horváth András: Hagyomá-

nyok, kapcsolatok és hatások a kunok régészeti kultúrájában. Karcag, Városi Önkormányzat, 1994. 247 old. (*Keleti örökségünk*, 2.)

Papp Izabella: Greeks in Jászberény in the 18th and 19th centuries. Thessaloniki, 1993. s.n.p. 230-258. p. ill. Kl. from Balkan Studies 34. Görögök Jászberényben a XVIII-XIX. században.

Sárközi Sándor: Tiszagyenda krónikája. Szolnok, 1994. Tiszagyenda Község Polgármesteri Hivatala. 160 old.

Somogyi Kultúra, 1995. 6/2. Főszerk. Szabados Péter. Készült a Somogy Megyei Művelődési Központ nyomdájában. Kaposvár, 1995. 83 old.

A tartalomról: Bóra Ferenc: Berzsényi kapcsolata a somogyi nemesekkel. *Bóra Ferenc:* A Prónay-óda (Berzsényi Kaposváron.) *Domokos János:* Fél évszázada hunyt el Szabó Dezső. *Domokos János:* Irodalomtörténeti nevezetességű Tardona. (Jókainak adott menedéket.) *Hegedűs Tibor:* A kultúra többszatornás finanszírozásának lehetőségei... *Hegedűs Tibor:* A művelődési otthon jellegű intézmények funkcionális rendszere.

Somogyi Kultúra. 1995. 6/3. Főszerk. Szabados Péter. Készült a Somogy Megyei Művelődési Központ nyomdájában. Kaposvár, 1995. 75 old.

A tartalomról: Domokos János: Szent László magyar király halálának 900. évfordulójára. *Bárdos Edith:* A zamárdi avar temető feltárásának 15 éve. *Szapu Magda:* Gyermekélet-gyermekjátékok kutatása Somogyban. *N. László Endre:* Aranymosás a Dráván és a Murán. 3. rész.

Szászhúsz éves a mezőtúri Petőfi Dalkör. A mezőtúri kórusélet 120 éve: 1873-1993. Összeáll. Kávási Sándor. Mezőtúr, Városi Polgármesteri Hivatal, 1993. 23 old.

Székely Zoltán, Varga Nándor Lajos: Építészeti műemlékek Sepsiszentgyörgyön. Sepsiszentgyörgy, Pro Georgio Sancto, 1995. 59 old.

A szolnoki zsidóság története, 1840-1944. Szerk. Tóth László, Varga Béla. Szolnok, Damjanich János Múzeum, Szolnoki Izraelita Hitközség, 1994. 203 old.

Téka, 1995/1. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum tájékoztatója. Szerk. Bíró Friderika. Szentendre, 1995. 40 old.

A tartalomról: Sabján Tibor: A Sükösd lakóház építése. *Kuruc Enikő:* Kiállítás a sükösdői házban. *Káldy Mária:* Madarat fogtam, megpatkoltam. *Cseri Miklós:* Népi építészet a Nyugat-Dunántúlon, Velem, 1995. május 29-31.

Tokaj. Várostartörténeti tanulmányok. 1. köt. Szerk. Bencsik János, Orosz István. Tokaj, 1995. 336 old.

A tartalomról: Boros László: A társadalmi termelés földrajzi alapjai. *Bencsik János:* Ember a magyar honfoglalás előtt a Tisza-Bodrog találkozásánál. *Révész László:* Tokaj a magyar honfoglalás és az államalapítás korában. *Módy György:* Tokaj története 1200-1526 között. *Papp Klára:* Tokaj birtokosai és a birtoklás története a mohácsi vésztől a Rákóczi szabadságharc bukásáig. *Orosz István:* Az uradalmi és paraszti gazdálkodás... *Németh Gábor:* Mezővárosi politika és autonómia Tokajban, 1526-1711. *Veres László:* Városi ipar és kereskedelem a 16-17. században. *Barta János:* Kincstári birtoklás és mezővárosi politika. *Bencsik János:* Városi társadalom 1711-1848 között. *Gyulai Éva:* Tokaj városképe a XVIII. században. *Falussy József:* Tokaj szerepe 1848/49-ben. *Takács Péter:* A polgárosodó kamarai mezőváros. *Papp Miklós:* A tokaji bor és Európa.

Tokaj. Várostartörténeti tanulmányok. 2. köt. Szerk. Bencsik János, Orosz István, 1995, 258 old.

A tartalomról: Déthsy Mihály: Tokaj várának története. *Orosz István:* Társadalmi tagozódás és társadalmi változások Tokajban a 16-17. században. *Bencsik János:* A város pecséttrajza, a város címe-re. *Zelenák István:* Tokaj az első világháború és a forradalmak korában. *Zelenák István:* Tokaj gazdasági-társadalmi viszonyai a Horthy-korszakban. *Kovács Zoltán:* A népesedés története a XVI. századtól 1990-ig.

Tóth Boldizsárné: Homoki-Nagy István Kossuth díjas természetfilmező, érdekes művész élete, és munkássága. Mező-

túr, Polgármesteri Hiv., 1994. 70 old. (Mezőúri helytörténeti füzetek, 13.)

Vártemplomi kalendárium, 1995. Szerk. Gacsári Kiss Sándor. Szolnok, Római Katolikus Hitközség, 1994. 11 old.

Volkori László. Erdély társadalom- és gazdaságföldrajza Nyíregyháza, Stúdium K., 1994. 279 old. 53 t.

Wolosz Robert: Tulajdonnevek a magyar balladákban, gyermekmondókákban és archaikus imákban. Kiad. ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékesoport. Bp. 1993. 58 old. (Magyar Névtani Dolgozatok, 117.)

Zenati Tünde: Őcsény népi faluszerkezete. Őcsény, Önkormányzat, 1994.

Zágoni Mikes Kelemen: Édes néném. Válogatta, összeáll. és bev. írta Veres Dániel. Sepsiszentgyörgy. Medium K., 1995. 210 old.

Zsigmond Ferenc: Hadifogságban. Naplótöredékek, emlékfoszlányok, 1944-1948. Bukarest, Kriterion K., 1995. 274 old.

Zsigmond Tibor: Iskolatörténeti olvasókönyv. Dunaszerdahely, Lillium Aurum, 1995. 150 old. (Katedra könyvek.)

Összeállította: *Belovári Gézőné*

Pályázati felhívás

„A Jászságért” Alapítvány kuratóriuma pályázatot hirdet, melynek célja a jászok és a Jászság történeti, néprajzi, kulturális, oktatási és közművelődési értékeit gyarapítók támogatása. Pályázhatnak azok a magánszemélyek és jogi személyek, akik és amelyek a fenti célokat szolgáló törekvéseikhez, kezdeményezéseikhez anyagi támogatást várnak.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

–annak a konkrét kezdeményezésnek, célnak, törekvésnek a rövid tartalmi leírását, melyhez a pályázó az anyagi támogatást kéri;

–a fenti cél megvalósításának teljes költségigényét, ideértve a már rendelkezésre álló anyagi fedezetet, továbbá a kért támogatás felhasználásának részletes tervét;

–a pályázó pontos nevét, címét, telefonszámát, továbbá azt a bankszámlát (a pénzügyi megnevezésével, a számlatulajdonos nevének feltüntetésével) ahová a megítélt összeget kéri;

–két ajánló véleményét a pályázatról.

A pályázat benyújtási határideje: 1996. február 29. A pályázatokat a következő címre kérjük eljuttatni: „A Jászságért” Alapítvány kuratóriuma 1537 Budapest 114 Pf. 367.

Egyidejűleg „A Jászságért” Alapítvány kuratóriuma ötödik alkalommal teszi közzé az általa alapított „Jászságért Díj”-at

E díjat az a személy nyerheti el életműve elismeréseként, aki a Jászság művelődési és oktatási életében kiemelkedő alkotómunkát végzett. **A díj összege 100.000 forint.**

A díjazandó személyre részletes indoklással javaslatot kér és vár a kuratórium magánszemélyektől és jogi személyektől egyaránt.

A javaslatok benyújtásának határideje: 1996. február 29.

gr. Andrassy Géza a millenniumi díszfelvonulás
részvevőjeként diszmagyarban

A Magyar Nemzeti Múzeum Történelmi Fényképtárának gyűjteményéből

